

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2004

2009

Документ за разглеждане в заседание

A6-0250/2008

10.6.2008

ДОКЛАД

относно космоса и сигурността
(2008/2030(INI))

Комисия по външни работи

Докладчик: Karl von Wogau

СЪДЪРЖАНИЕ

Страница

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ **Error!**
Bookmark not defined.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ **Error! Bookmark not defined.**

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ПРОМИШЛЕНОСТ, ИЗСЛЕДВАНИЯ И
ЕНЕРГЕТИКА **Error! Bookmark not defined.**

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ **Error! Bookmark not
defined.**

ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РЕЗОЛЮЦИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

относно космоса и сигурността (2008/2030(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид Европейската стратегия за сигурност „Сигурна Европа в подобър свят“, приета от Европейския съвет на 12 декември 2003 г.,
- като взе предвид стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжията за масово унищожение, приета от Европейския съвет на 12 декември 2003 г.,
- като взе предвид резолюцията на Съвета от 22 май 2007 г. относно европейската космическа политика,
- като взе предвид Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС) и Договора за Европейски съюз (ДЕС), изменен с Договора от Лисабон и техните разпоредби относно Европейската космическа политика (член 189 от ДФЕС), постоянното структурирано сътрудничество по въпросите на сигурността и отбраната (член 42, параграф 6 и член 46 от ДЕС и отнасящия се до тях протокол) и засиленото сътрудничество в гражданската област (Част шеста, Дял III от ДФЕС), както и клаузата за солидарност (член 222 от ДФЕС) и разпоредбите за взаимопомощ в случай на въоръжено нападение срещу държава(и)-членка(и) (член 42, параграф 7 от ДЕС),
- като взе предвид своята резолюция от 29 януари 2004 г. относно плана за действие за изпълнение на Европейската космическа политика¹,
- като взе предвид своята резолюция от 14 април 2005 г. относно Европейската стратегия за сигурност²,
- като взе предвид Договора за принципите на дейността на държавите по изследването и използването на космическото пространство, включително Луната и другите небесни тела от 1967 г. (т. нар. „Договор за космоса“),
- като взе предвид сътрудничеството между ЕС и Русия в областта на космическата политика, довело до започналия през 2006 г. Тристранен космически диалог между Европейската комисия, Европейската космическа агенция (ЕКА) и Роскосмос (руската космическа агенция),
- като взе предвид член 45 от своя правилник,
- като взе предвид доклада на комисията по външни работи и становището на комисията по промишленост, изследвания и енергетика (А6-0250/2008),

¹ ОВ С 96 Е от 21.4.2005 г., стр. 136.

² ОВ С 33 Е от 9.2.2006 г., стр. 580.

- А. като има предвид, че недопускането на базирани в космоса заплахи и сигурният и постоянен достъп до космическото пространство и неговото използване трябва да са водещи принципи на Европейската космическа политика,
- Б. като има предвид, че независимата Европейска космическа политика е стратегическа необходимост поради все по-честите предизвикателства пред Европейския съюз в областта на политиката и сигурността,
- В. като има предвид, че отсъствието на общ подход на държавите-членки на ЕС към космическата политика предизвиква прекомерно оскъпяване на изпълняваните програми,
- Г. като има предвид, че при операциите за управление на кризи, провеждани в рамките на Европейската политика за сигурност и отбрана (ЕПСО), липсва оперативна съвместимост между космическите средства, използвани от държавите-членки на ЕС,
- Д. като има предвид, че Европейският съюз не разполага с широкообхватна, базирана в космоса структура за целите на сигурността и отбраната,
- Е. като има предвид, че за разработване на ракета носител от ново поколение са необходими приблизително 15 години, а срокът на използване на сегашните носители изтича след 20 години,
- Ж. като има предвид, че разработването на космически средства от САЩ, Русия, Япония и други държави, извършващи отскоро космически дейности, най-вече Китай, Индия, Южна Корея, Тайван, Бразилия, Израел, Иран, Малайзия, Пакистан, Южна Африка и Турция, напредва с бързи темпове,
- З. като има предвид, че през второто полугодие на 2008 г. френското председателство на Европейския съюз ще определи развитието на Европейската космическа политика като един от своите приоритети,
- И. като има предвид, че обслужването в орбита, със средства на място, се явява един от най-ефективните от гледна точка на разходите елементи на космическата структура, както и за постигане на устойчив парк от космически средства,

Общи съображения

1. признава значението на космоса за сигурността на Европейския съюз и необходимостта от възприемане на общ подход за защита на интересите на Европа в космическото пространство;
2. подчертава необходимостта от космически средства, за да може политическите и дипломатическите дейности на Европейския съюз да се базират върху независима, достоверна и пълна информация в подкрепа на неговите политики за предотвратяване на конфликти, неговата дейност за управление на кризи и на

глобалната сигурност, по-конкретно за контролиране на разпространяването на оръжия за масово унищожение и средствата за тяхното транспортиране, и проверките по отношение на международните договори, транснационалната контрабанда на леко въоръжение и малки оръжия, за защита на важната инфраструктура и на границите на Европейския съюз, както и за целите на гражданската защита при природни или предизвикани от човека бедствия и кризи;

3. приветства приемането на Европейската космическа политика от Съвета по въпросите на космоса, представена в съвместно съобщение на Европейската комисия и ЕКА, и по-специално главата относно сигурността и отбраната, но изразява съжаление поради факта, че заплахата от милитаризиране на космоса не присъства по никакъв начин сред „ключовите въпроси, които трябва да бъдат взети под внимание при разработването на стратегия за международни отношения“ (съгласно приложение 3 на Резолюция 2007/С 136/01 на Съвета от 21 май 2007 г.¹); във връзка с това препоръчва тази политика да се отчете по подходящ начин в преразгледаната Европейска стратегия за сигурност и застъпва становището, че въпросите, свързани с космоса, следва да бъдат отразени в бъдеща Бяла книга относно политиката на сигурност и отбрана;
4. отбелязва включването на правно основание за Европейската космическа политика в Договора от Лисабон; приветства предоставената на Парламента и на Съвета възможност да определят съгласно обикновената законодателна процедура мерките, необходими за формирането на европейска космическа програма; призовава Комисията да предостави на Парламента и на Съвета подходящо предложение за подобни мерки заедно със съобщение относно установяването на подходящи връзки с Европейската космическа агенция; приветства също възможностите за постоянно структурирано сътрудничество по въпросите на сигурността и отбраната и засилване на сътрудничеството в гражданската област;
5. насърчава държавите-членки на Европейския съюз, Европейската космическа агенция и другите заинтересовани страни да използват по-активно и пълноценно съществуващите национални и международни космически системи и да работят за тяхното взаимно допълване; във връзка с това отбелязва, че за ЕПСО са необходими възможности за съвместни действия най-малко в следните направления: далекосъобщения, управление на информацията, наблюдение и навигация; препоръчва информацията да се споделя и обменя в съответствие с концепцията на ЕС за мрежова централизирана оперативна структура;
6. приветства усилията на Международната академия по астронавтика и Международната асоциация за повишаване на космическата сигурност за насърчаване на отстраняването, знанията и мерките в областта на космическите отпадъци;

Самостоятелна оценка на заплахите

¹ ОВ С 136 от 20.6.2007 г., стр. 1.

7. призовава държавите-членки да обединяват и обменят геопространствени разузнавателни данни, необходими на ЕС за извършване на самостоятелна оценка на заплахите;

Наблюдение на Земята и разузнаване

8. настоятелно призовава да се развие напълно Сателитният център на Европейския съюз (EUSC), за да се използва пълноценно неговият потенциал; освен това препоръчва в най-кратки срокове да бъдат сключени споразумения между Сателитния център и държавите-членки на ЕС за предоставяне на наличните изображения на командирите на бойни части, изпълняващи задачи на ЕПСО, като същевременно се осигури взаимно допълване с възможностите за наблюдение и с получаваната информация относно сигурността от системата за Глобален мониторинг на околната среда и сигурността (GMES); във връзка с това приветства проекта за Експлоатационна станция за тактически изображения, изпълняван съвместно от Европейската агенция за отбрана (ЕАО) и Сателитния център на ЕС;
9. настоятелно призовава държавите-членки на ЕС, които експлоатират различни типове радиолокационни, оптически и метеорологични спътници и разузнавателни системи (Helios, SAR-Lupe, TerraSAR-X, Rapid Eye, Cosmo-Skymed, Pleiades), да осигурят тяхната съвместимост; приветства двустранните и многостранни споразумения между водещите държави от ЕС (например SPOT, ORFEO, съвместната програма Helios, Споразумението от Шверин и бъдещата система MUSIS); препоръчва системата MUSIS да се развие в рамките на целия ЕС и да бъде финансирана от бюджета на ЕС;
10. подчертава значението на GMES за политиката на Европейския съюз в областта на външните отношения, сигурността и отбраната; настоятелно призовава за създаване на оперативен бюджетен ред с цел осигуряване на надеждни услуги от системата GMES в отговор на нуждите на потребителите;

Навигация и определяне на пространствени и времеви координати

11. подчертава необходимостта от проекта „Галилео“ за осигуряване на независимостта на операциите в рамките на ЕПСО, за Общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС), за европейската сигурност, както и за стратегическата независимост на ЕС; отбелязва, че по-специално публично регулираната услуга по този проект ще бъде от съществено значение за навигацията и определянето на пространствени и времеви координати, не на последно място за избягването на ненужни рискове;
12. отбелязва постигането на споразумение на първо четене между Парламента и Съвета относно предложението за регламент за по-нататъшното изпълнение на европейските програми за спътникова радионавигация (EGNOS и „Галилео“), съгласно което Общността е собственик на системата и фазата на разполагане се финансира изцяло от бюджета на Общността;

13. обръща внимание на позицията на Парламента, приета на 23 април 2008 г.¹, по-специално на факта, че програмите EGNOS и „Галилео“ следва да се считат за едно от постиженията на бъдещата европейска космическа програма, както и на управлението на програмите съвместно с междуинституционалната група за „Галилео“, което може да послужи като модел за разработването на европейска космическа политика;

Далекосъобщения

14. подчертава необходимостта от сигурни, спътникови комуникации за операциите на ЕПСО (бойни сили на ЕС, щаб на силите на ЕС, щабове за развърщане) и за разполагането на части на държавите-членки на ЕС под егидата на ООН, НАТО и други подобни организации;
15. отправя искане да се осигури оперативна съвместимост на настоящите и бъдещите спътникови далекосъобщителни системи на страните от Европейския съюз (например Skynet, Syracuse, Sicral, SATCOM Bw, Spainsat), за да се постигне намаляване на разходите;
16. подкрепя съвместното разработване на софтуерно радио (Software-Defined Radio) от Европейската комисия и ЕАО; отбелязва, че SDR ще допринесе за постигане на по-добра оперативна съвместимост на наземните далекосъобщителни системи;
17. препоръчва да се спестят средства чрез съвместно използване на наземната инфраструктура, поддържаща национални далекосъобщителни системи;

Наблюдаване на космоса

18. подкрепя създаването на Европейска система за наблюдаване на космоса (включваща например GRAVES и TIRA), която да осигурява информация за ситуацията в космическото пространство с цел наблюдаване на космическата инфраструктура, космическите отпадъци и други възможни заплахи;

Ранно спътниково предупреждение срещу балистични ракети

19. отбелязва със съжаление факта, че държавите-членки на ЕС не разполагат с незабавен достъп до данните за изстрелване на балистични ракети от различни точки на света; поради това изразява подкрепа за проектите, насочени към създаване на спътникова система за ранно предупреждение при изстрелване на балистични ракети (например френските „Spirale“); призовава също така получаваната от тези бъдещи системи информация да се предоставя на всички държави-членки на ЕС с оглед защита на тяхното население и в подкрепа на евентуални контрамерки, както и да служат за проверките за спазването на Договора за неразпространение на ядреното оръжие, за целите на операциите на ЕПСО и за опазване на интересите на Европа по въпросите на сигурността;

¹ Приети текстове, P6_TA(2008)0167.

Сигнално разузнаване

20. подкрепя обмена на европейско равнище на разузнавателни данни от източници на електромагнитни сигнали (радиоелектронни разузнавателни данни като например от „Essaim“ и разузнавателни данни от средствата за връзка);

Независим достъп до космическото пространство и международната среда

21. подкрепя сигурния, независим и устойчив достъп на Европейския съюз до космоса като необходимо условие за независимостта на неговите действия;
22. препоръчва европейските спътници, които не са предназначени за стопански цели, да се извеждат в орбита от европейски ракети носители, за предпочитане от територията на Европейския съюз, като има предвид сигурността на доставките и защитата на европейската отбранителна технологична и индустриална база;
23. изтъква, че е необходимо да се увеличат усилията за разработването на усъвършенствана Ариана 5, която да бъде готова преди 2015 г.;
24. препоръчва колкото е възможно по-скоро да започне дългосрочно стратегическо инвестиране в нови европейски ракети носители, за да не се изостави от разрастващата се глобална конкуренция; изисква по-голяма степен на дисциплинираност за този проект по отношение на бюджета и сроковете;
25. препоръчва предвиждането на обслужване в орбита като помощно средство за засилване на издръжливостта, устойчивостта, достъпността и оперативната ефективност на оперативните космически средства и същевременно за намаляване на разходите, свързани с разполагането им и с поддръжката;

Управление

26. насърчава тясното сътрудничество в областта на космическите изследвания и сигурността между стълбовете на ЕС с участието на всички заинтересовани страни (като Европейската комисия, Съвета, ЕАО и Сателитния център на Европейския съюз) с цел гарантиране на политиката на сигурност и на сигурността на данните, свързани с ЕПСО;
27. настоятелно препоръчва насърчаването на равнопоставен достъп за всички държави-членки на ЕС до оперативната информация, получена в резултат на използването на космическите средства в рамките на затвърдената ЕПСО;
28. препоръчва ЕАО за разработи административен и финансов капацитет за управление на свързаните с космоса дейности;

Финансиране

29. изтъква, че в бюджета на ЕС се предвижда разход в размер приблизително на 5,25 милиарда евро за 2007-2013 г. за целите на общите европейски дейности в

космическото пространство, което се изразява в среден разход на година за периода от 750 милиона евро;

30. приканва Европейския съюз да предвиди оперативен бюджет за космическите средства в подкрепа на ЕПСО и интересите на европейската сигурност;
31. изразява тревога от факта, че липсата на координация между държавите-членки на Европейския съюз води до недостиг на ресурси поради ненужно дублиране на дейности; във връзка с това подкрепя идеята за съвместни програми на държавите-членки на ЕС, които ще доведат до икономии на средства в дългосрочен план;
32. отбелязва също така, че разходите, дължащи се на липсата на общ европейски подход към придобиването, поддръжката и експлоатацията на космически средства, се оценяват на стотици милиони евро;
33. изтъква, че, както сочи опитът, е невъзможно да се управляват правилно широкомащабни общи проекти, когато участват 27 различни национални бюджетни органи, прилагащи принципа на „подобавашата компенсация“; по тази причина силно препоръчва тези проекти и програми да се финансират от бюджета на ЕС;
34. отбелязва, че съгласно придобития досега опит необходимите инвестиции в спътниковите далекосъобщения за целите на европейската сигурност и отбрана и разходите на ЕС за наблюдение на Земята и за събиране на разузнавателна информация, в това число от източници на електромагнитни сигнали, е уместно да се увеличат значително с оглед да се обезпечат средства за потребностите и амбициите на една всеобхватна космическа политика;
35. поддържа становището, че Европейският съюз, Европейската космическа агенция, ЕАО и държавите, които членуват в тях, трябва да осигурят надеждно и подходящо финансиране на предвижданите дейности в космическото пространство и свързаната с тях изследователска дейност; отдава голямо значение на финансирането от бюджета на ЕС, например за проекта „Галилео“;

Защита на космическата инфраструктура

36. подчертава уязвимостта на стратегическите космически средства и на инфраструктурата за достъп до космоса, тоест ракетите носители и космодрумите; във връзка с това подчертава необходимостта от подходящата им защита чрез базирани на Земята средства за противоракетна отбрана, самолети и системи за наблюдение на космоса; освен това подкрепя обмена на информация с международни партньори в случаите, когато спътници престават да функционират поради вражески действия;
37. приканва да се намали уязвимостта на бъдещите европейски спътникови системи чрез защита от активни смущения, екраниране, обслужване в орбита и изграждане на високоорбитални и многоорбитални групи спътници;

38. подчертава, че защитните мерки трябва напълно да съответстват на международните норми за мирно използване на космическото пространство и на общоприетите мерки за осигуряване на прозрачност и укрепване на доверието (МОПУД); отправя искане към държавите-членки да разгледат възможността за разработване на задължителни от правна и политическа гледна точка „пътни правила“ за операторите, извършващи дейност в космическото пространство, както и на режим за управление на трафика в космоса;
39. подчертава, че поради въпросната уязвимост, съвременните съобщителни системи не трябва да се поставят изцяло в зависимост от космическите технологии;

Международен правен режим за използване на космическото пространство

40. припомня важното значение на принципа за използване на космическото пространство за мирни цели, заложен в Договора за космоса от 1967 г.; във връзка с това изразява загриженост относно възможното бъдещо разполагане и използване на оръжия в космоса;
41. настоява, че при никакви обстоятелства Европейската космическа политика не трябва да способства за общото милитаризиране и въоръжаване в космоса;
42. приканва да се укрепи международният правен режим с цел регулиране и защита на използването на космоса за неагресивни цели и да се засилят МОПУД в рамките на работата на Комитета за мирно използване на космоса (COPUOS) към ООН по съставяне на проектонасоки за намаляване на въздействието на космическите отпадъци, в съответствие с препоръките на Междуведомствения координационен комитет по космическите отпадъци; както и Конференцията по разоръжаване към ООН да разработи многостранно споразумение за предотвратяване на надпреварата във въоръжаването в космоса; освен това изисква от Председателството на ЕС активно да представя ЕС в COPUOS; призовава институциите на ЕС да подкрепят провеждането на конференция за преразглеждане на Договора за космоса с оглед неговото укрепване и разширяване на обхвата му с цел забрана на всички оръжия в космическото пространство;
43. приканва всички международни участници да се въздържат от използване на нападателни средства в космоса; изразява особеното си безпокойство относно използването на разрушителни средства срещу сателити, както беше при изпитанията на противоспътникова система, проведени от Китай през януари 2007 г., и относно последиците за сигурността в космическото пространство от значителното нарастване на отпадъците; във връзка с това препоръчва да се приемат международни правно обвързващи инструменти, насочени към забраната на използването на оръжия срещу космически средства и разполагането на оръжия в космоса;
44. призовава всички страни, използващи космическото пространство, да регистрират своите спътници, в това число и тези с военно приложение, като осигуряваща

прозрачност мярка, която укрепва доверието в космическата сигурност; подкрепя работата на Съвета за създаване на широкообхватен кодекс за поведение на ЕС във връзка с космическите обекти; изисква въпросният кодекс да бъде превърнат в правно обвързващ инструмент;

45. приканва Организацията на обединените нации и Европейския съюз да предприемат активни мерки за намаляване на количеството на космическите отпадъци, представляващи опасност за изкуствените спътници, и за защита от тях;

Трансатлантическо сътрудничество в областта на космическата политика и противоракетната отбрана

46. настоятелно призовава Европейския съюз и Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО) да започнат стратегически диалог по въпросите на космическата политика и противоракетната отбрана, като вземат под внимание правното изискване за избягване на всяко действие, което би могло да бъде несъвместимо с принципа на мирно използване на космическото пространство; и по-специално за взаимното допълване и оперативната съвместимост на системите за спътникови комуникации, наблюдаване на космоса и ранно предупреждение за балистични ракети, както и за защитата на европейските въоръжени сили чрез система за противоракетна отбрана;
47. призовава Европейския съюз и Съединените американски щати да започнат стратегически диалог относно използването на космически средства и да подемат обща инициатива във и извън ООН с цел гарантиране използването на космическото пространство само за мирни цели;

Друго международно сътрудничество

48. приветства засиленото сътрудничество между Европейския съюз и Руската федерация в рамките на Тристранния космически диалог, започнал през 2006 г. между Европейската комисия, Европейската космическа агенция и Роскосмос (руската космическа агенция), включващ въпроси, свързани с използването на космоса (спътникова навигация, наблюдение на Земята и спътникови комуникации), както и с достъпа до космическото пространство (ракети носители и бъдещи космически транспортни системи);

o

o o

49. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, Европейската космическа агенция, на парламентите на държавите-членки и на генералните секретари на Организацията на обединените нации, НАТО и Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа.

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ

1. Увод

Европейската стратегия за сигурност от 2003 г. използва понятието **сигурност в широкия му смисъл**. Задачите, които произтичат от стратегията, включват мироопазващи операции, защита на критичната инфраструктура и на нашите общи външни граници, предотвратяване на разпространението на оръжия за масово унищожение и проверка на договори.

Възможностите за отговор на тези предизвикателства зависят и все повече ще зависят от **наличието на спътникови системи**. За да бъдат отстранени съществуващите пропуски по отношение на възможностите в тази сфера, докладчикът предлага по-тясно сътрудничество при разработването на общи европейски системи в областта на космическите технологии.

2. Европейска космическа политика

Докладът приветства приемането от Съвета на ЕС на **Европейска космическа политика (ЕКП)**, както е предложено в съвместно съобщение на Европейската комисия и Европейската космическа агенция, по-специално в главата относно сигурността и отбраната.

Съветът е приканен да се позове на Европейската космическа политика в **Бялата книга за прилагане на Европейската стратегия за сигурност**.

Освен това **Договорът от Лисабон** създава правна основа за Европейската космическа политика, както и възможности за постоянно структурирано сътрудничество по въпросите на сигурността и отбраната и засилено сътрудничество в гражданската област.

3. Спътникови системи

Спътниковите системи в областта на **наблюдението на Земята и разузнаването, телекомуникациите, навигацията, определянето на пространствени и времеви координати** са „очите и ушите“ на тези, които ги притежават. Те могат да имат военен или граждански характер.

Следователно **от изключително значение за държавите-членки на ЕС е да имат достъп до данни, получени чрез такива системи**, за да предоставят подходяща информация на лицата, които взимат решения в рамките на Европейската политика за сигурност и отбрана (ЕПСО) и Общата външна политика и политиката на сигурност (ОВППС). Предвид общопризнатия факт, че космическите средства са необходими при операциите на ЕС за управление на кризи и могат да бъдат от съществено значение за ЕС при мониторинга на разпространението на оръжия за масово унищожение и проверката на международни договори, следва държавите-членки на ЕС, Европейската космическа агенция и различни заинтересовани страни

да бъдат насърчавани да използват по възможно най-добрия начин съществуващите национални и многонационални космически системи и да подкрепят тяхното взаимно допълване.

Въпреки това тези възможности могат да станат „ахилесова пета”, ако бъдат взети на прицел от враждебни държавни или недържавни субекти или просто се сблъскат с космически отпадъци. Следователно се препоръчва да се изгради система за космическо наблюдение, която може да осигури по-добра защита на европейските спътници.

Наблюдението на Земята може да осигури постоянно и широкообхватно проследяване на постоянно обновяващ се мониторинг на положението и картографиране на терена. **Телекомуникационните спътници (Satcom)** често са единственото достъпно средство за установяване на напълно оперативна „информационна верига”. Те могат да се използват за предаване на дистанционно събрани данни до отдалечени центрове, както и за разпространяване на информация до отделните звена на терена.

Допълнителното нормализиране и стандартизация на европейско равнище в сферата на научноизследователската дейност, техническите разработки и производството могат да бъдат значителни както в областта на наблюдението на Земята, така и в областта на телекомуникационните спътници . В резултат на това **ще се избегне дублирането, водещо до загуби, и могат да се постигнат икономии от мащаба и спестявания.**

Освен това операциите във връзка с ЕПСО могат да се възползват от **по-високо ниво на оперативна съвместимост** между космическите средства, с които работят държавите-членки на ЕС.

Държавите-членки на ЕС са разработили няколко космически системи, за да удовлетворят необходимостта си от сигурност на национална основа. Въпреки това бюджетните ограничения и необходимостта от оперативна съвместимост налагат **по-интегриран европейски подход**. Франция е водеща в това развитие, като разработва двустранни и многостранни рамкови споразумения с други държави-членки на ЕС (Германия, Италия, Обединеното кралство и Испания).

3.1. Наблюдение на Земята и разузнаване

Няколко държави са разработили или разработват собствени **системи за наблюдение на Земята**: Франция (от 1986 г. със SPOT 1 до Helios B и Pleiades), Италия (Cosmo-SkyMed), Германия (SAR-Lupe), Испания (SEOSAT, в рамките на европейския проект за Глобален мониторинг на околната среда и сигурността), Швеция (проект SVEA, който все още чака разрешението на въоръжените сили), Великобритания (Topsat). Някои от тях бяха разработени с цел двойна употреба, а други могат да бъдат използвани от повече от една държава. Държавите-членки на ЕС, които управляват различните видове радарни, оптични и метеорологични спътници и системи за разузнаване, трябва да осигурят тяхната съвместимост.

Следователно **двустранните и многостранните споразумения** между водещите държави-членки на ЕС трябва активно да се подкрепят като средство за спестяване на средства на данькоплатците. Франция и Италия подписаха Споразумението от Торино, което се основава на комбиниране на съответните две възможности (оптично и радарно наблюдение - ORFEO¹), за да допълнят реципрочните си програми. По същата причина Франция и Германия също подписаха двустранно споразумение за обмен на възможности между SAR Lupe и Helios II през 2002 г. (споразумението от Schwerin). Европейският парламент може да **подкрепи създаването на „европеизирана“ система за разузнаване, като планираната бъдеща MUSIS².**

По отношение на възможностите на Европейския съюз в сферата на наблюдение на Земята **Сателитният център на ЕС (EUSC)**, базиран в Торехон (Испания), осигурява синтетичен анализ на изображения за целите на сигурността в подкрепа на операциите във връзка с ЕПСО, като използва свободни източници и източници на държавите-членки. До сключването на споразумения между Сателитния център на ЕС и държавите-членки на ЕС за предоставяне на наличните изображения за операциите във връзка с ЕПСО, **Сателитният център на ЕС не използва напълно своя потенциал.**

Накрая **Глобалният мониторинг на околната среда и сигурността (GMES)** е европейска инициатива, която се осъществява от Европейската комисия и е предназначена да служи за целите на гражданската сигурност по отношение на екологичното и хуманитарното измерение, но също и по отношение на приноса за проверката на някои договори за разоръжаване. Глобалният мониторинг на околната среда и сигурността ще се основава на данните от наблюдения, получени от спътниците за наблюдение на Земята, и на информация, получена от наземни източници. След като първите услуги бъдат готови през 2008 г. (картографиране, подпомагане при управлението на извънредни ситуации и прогнозиране), **той следва да е на разположение за подпомагане на операциите във връзка с ЕПСО** и в бюджета на Европейския съюз следва да бъде създаден оперативен бюджетен ред.

Освен това държавите-членки на ЕС трябва да събират и обменят данни от геопространственото разузнаване не само по отношение на операциите във връзка с ЕПСО, а също и за **самостоятелна оценка на заплахите за ЕС.**

3.2. Телекомуникации

Военните и отбранителни общности все повече разчитат на търговските системи за предоставяне на по-голяма ширина на честотната лента при сложните военни системи. **Сигурната комуникация е необходимост за всяка операция във връзка с ЕПСО**, за да бъде тя успешна. Настоящата военна структура на

¹ ORFEO – Обединено оптично и радарно наблюдение на Земята, споразумение между Франция и Италия относно „Cosmo-Skymed“ и „Pleiades“.

² MUSIS - Многонационална космическа система за обработка на изображения за проследяване, разузнаване и наблюдение (въз основа на документ ВОО - Besoin Opérationnel Commun).

комуникационните спътници се състои основно от **две нива на услуги: незащитени съобщения** и **високо защитена военна трансмисия**. В Европа само **няколко държави са разработили възможности за високо ниво на сигурност** (поради технологични и бюджетни затруднения) и две от тях (**Франция и Обединеното кралство**) са ядрени държави. **Обединеното кралство използва собствена система Skynet**, чиято последната версия Skynet V е проектирана за двойна употреба. Френските въоръжени сили, след като използваха гражданската спътникова платформа (Telecom-2), предпочетоха само военна програма (Syracuse III). **Италия и Испания** са разработили собствени военни телекомуникационни спътници (съответно SICRAL и Spainsat). Освен това френските, италианските и британските възможности, взети заедно, са избрани от НАТО за осигуряване на първата така наречена „**Satcom Post-2000**” структура за комуникации. Накрая, от 2009 г. два нови германски военни спътника ще бъдат пуснати през 2009 г. (наречени SatcomBw).

Вашият докладчик изисква **настоящите и бъдещите спътникови телекомуникационни системи, които са на разположение на ЕС, да бъдат взаимно оперативно съвместими**. В идеалния случай бъдещите поколения телекомуникационни спътници следва да бъдат стартирани и финансирани при по-голямо сътрудничество, отколкото съществуващите.

Освен това трябва да бъде предоставено подпомагане за текущото разработване на **софтуерно радио** от Европейската агенция по отбрана в координация с Европейската комисия, като се предоставя пълна оперативна съвместимост на наземния сегмент на телекомуникационните системи.

3.3 Навигация и определяне на пространствени и времеви координати

По съвместна инициатива на Европейската комисия и Европейската космическа агенция, Европа ще управлява нова Глобална навигационна спътникова система (GNSS), наречена **Галилео** до 2013 г.: мрежа от 30 спътника, която предоставя на потребителите с подходящ приемник възможност да научават своето местоположение с изключителна точност. Докладчикът приветства споразумението, постигнато от ЕС през м. ноември 2007 г. и подчертава **необходимостта Галилео да бъде изцяло на разположение за независими операции във връзка с ЕПСО** (по-специално неговата „Публично регулирана услуга“).

3.4 Ранно спътниково предупреждение срещу балистични ракети

Трябва да се подпомагат проекти, които водят до създаването на системи за **ранно предупреждение за изстрелване на балистични ракети** (като френската Spirale). Получената от тях информация, след като бъде готова, трябва да се обменя между всички държави-членки на ЕС в бъдеще.

3.5. Сигнално разузнаване

Препоръчва се разработване и обмен на европейско равнище на сигнално разузнаване (електронно разузнаване (като френското Essaim) и комуникационно

разузнаване), което да оказва **подкрепа при операциите във връзка с ЕПСО**.

4. Космическо наблюдение и защита на космическата инфраструктура

Понастоящем Европа в голяма степен е зависима по отношение на **космическото наблюдение** (т.е. системното проследяване на космически обекти) с радар и оптични телескопи, което се осъществява от САЩ и Русия. Въпреки това Европейската космическа агенция и Европейската комисия поставиха началото на диалог относно дефинирането на възможното **създаване на европейска система за космическо наблюдение с оглед информираност относно положението в космическото пространство**. Германските радар TIRA и френските радар GRAVES могат да бъдат включени в системата.

Тази дейност е от първостепенно значение, ако Европейският съюз желае да осигури по-добра **защита на своите спътници**. Уязвимите стратегически космически средства, както и **инфраструктурата**, която дава достъп до космическото пространство, трябва да бъдат защитени по подходящ начин. Предлага се споделянето на данни с международни партньори, в случай че спътниците бъдат приведени в негодно за експлоатация състояние от вражески действия.

5. Независим достъп до космическото пространство и международната среда

По мнение на докладчика **сигурният, независим и устойчив достъп на ЕС до космическото пространство е едно от предварителните условия за самостоятелни действия на ЕС**. Следователно като се имат предвид аспектите на сигурността при снабдяването и защитата на европейската отбранителна технологична и индустриална база, се препоръчва европейските нетърговски спътници да се извеждат в орбита от европейски установки от територията на ЕС. Колкото е възможно по-скоро следва да се постави началото на дългосрочно инвестиране в нови европейски установки. В краткосрочен план е необходимо да се усъвършенства ракетата носител Ариана 5, като се създаде съоръжение за многократна употреба с оглед запазване на конкурентното ѝ предимство.

6. Управление

В бъдеще **трябва да бъде създадена интегрирана европейска космическа структура** със силна рамка на сътрудничество между стълбовете, включваща Европейската комисия, Съвета, Европейската агенция по отбрана, Сателитния център на ЕС и Европейската космическа агенция. Трябва да бъде създадена засилена рамка на ЕПСО, за да се **предостави достъп до оперативните данни на по-малките държави-членки на Европейския съюз**, които имат ограничени възможности за финансиране на свои собствени космически средства.

7. Финансиране

Вашият докладчик призовава ЕС да **осигури надеждно и подходящо финансиране на предвидените космически дейности** и да определи оперативен бюджет за

услугите, предоставени чрез космически средства в подкрепа на ЕПСО и за интересите на европейската сигурност.

Липсата на координация между държавите-членки на ЕС води до недостиг на ресурси, следователно **държавите-членки на ЕС следва да стартират общи програми за постигане на дългосрочно спестяване на разходи**. Изненадващо е, че **разходите, причинени от липсата на общ европейски подход** по отношение на обществените поръчки, поддръжката и функционирането на космическите средства, се оценяват на **стотици милиони евро**.

Бъдещите спътникови съоръжения за целите на сигурността и отбраната като MUSIS следва да бъдат **финансирани от бюджета на ЕС**.

8. Международен правен режим за използване на космическото пространство

Докладът изразява загриженост относно перспективите за **възможно въоръжаване на космическото пространство** и отново подчертава важността на принципа за **използване на космическото пространство за мирни цели**, изразен в Договора за космоса от 1967 г.

Освен това международният правен режим за регулиране и защита на неагресивното използване на космоса трябва да бъде засилен, по-специално в рамките на Комитета за мирно използване на космоса към ООН (COPUOS), като бъде изготвен проект на насоки за намаляване на космическите отпадъци. Тези дейности трябва да са в съответствие с дейностите на Комитета за координация на агенциите по отношение на отпадъците и на Конференцията по разоръжаване към ООН, които понастоящем разработват многостранно споразумение за предотвратяване на надпреварата във въоръжаването в космоса (PAROS). Председателството на ЕС следва активно да представлява ЕС в споменатите по-горе **органи на ООН**.

Всички международни участници трябва да се **въздържат от използване на вредно оборудване в космическото пространство**, подобно на китайските антиспътникови изпитания през м. януари 2007 г., които доведоха до обезпокоително количество космически отпадъци. ООН и ЕС трябва да участват в активното намаляване и защитата от космически отпадъци, които са вредни за спътниците.

Въпреки настоящата практика и противно на своите **задължения не всички потребители на космическото пространство регистрират своите спътници, включително военните спътници**. Регистрацията трябва да се насърчава като мярка за изграждане на доверие в космическата сигурност. В допълнение стремежът на Съвета към създаване на изчерпателен кодекс за поведение на ЕС относно космическите обекти може да осигури по-сигурна орбита.

9. Трансатлантическо и друго международно сътрудничество в областта на космическата политика

Докато засиленото сътрудничество между **Европейския съюз и Русия** в рамките на Тристранния диалог относно космическото пространство, установен през 2006 г. между Европейската комисия, Европейската космическа агенция и Роскосмос (Руската космическа агенция) е добре прието, **сътрудничеството със САЩ и НАТО изостава.**

Следователно вашият докладчик **призовава ЕС и САЩ да започнат стратегически диалог относно използването на космическите средства.**

ЕС и НАТО настоятелно се призовават да поставят началото на подобен диалог относно космическата политика и противоракетната отбрана, по-специално относно взаимното допълване и оперативната съвместимост на системите за спътникови комуникации, космическо наблюдение и ранно предупреждение срещу балистични ракети, както и защитата на европейските сили чрез системи за противоракетна отбрана в театъра на военните действия.

30.5.2008

СТАНОВИЩЕ НА КОМИСИЯТА ПО ПРОМИШЛЕНОСТ, ИЗСЛЕДВАНИЯ И ЕНЕРГЕТИКА

на вниманието на комисията по външни работи

относно космоса и сигурността
(2008/2030(INI))

Докладчик по становище: Romana Jordan Cizelj

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисията по промишленост, изследвания и енергетика приканва водещата комисия по външни работи да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

- като взе предвид Договора от Лисабон за изменение на Договора за Европейския съюз и на Договора за създаване на Европейската общност, подписан в Лисабон на 13 декември 2007 г., който добавя нов член 172а в дял „Научни изследвания и технологично развитие“, като по този начин дава правно основание на Съюза да разработва европейска космическа политика,

Общи съображения

1. изразява задоволството си от прибавянето на член 172а относно европейската космическа политика в Договора за функционирането на Европейския съюз и приветства възможността, дадена на Парламента и на Съвета, да установят съгласно обикновената законодателна процедура мерките, необходими за формирането на европейска космическа програма;
2. призовава Комисията да предостави на Парламента и на Съвета подходящо предложение за подобни мерки заедно със съобщение относно установяването на подходящи връзки с Европейската космическа агенция;

Навигация и определяне на пространствени координати

3. отбелязва постигането на споразумение на първо четене между Парламента и Съвета относно предложението за регламент за по-нататъшното изпълнение на европейската програма за спътникова радионавигация (EGNOS и „Галилео“), съгласно което Общността е собственик на системата и фазата на разполагане се финансира изцяло от бюджета на Общността;
4. обръща внимание на позицията на Парламента, приета на 23 април 2008 г.¹, по-специално на факта, че програмите EGNOS и „Галилео“ следва да се считат за едно от постиженията на бъдещата европейска космическа програма, както и на управлението на програмите съвместно с междуинституционалната група за „Галилео“, което може да послужи като модел за разработването на европейска космическа политика.

¹ Приети текстове, P6_TA(2008)0167.

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	28.5.2008
Резултат от окончателното гласуване	+: 50 -: 0 0: 0
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Šarūnas Birutis, Jan Březina, Philippe Busquin, Jerzy Buzek, Jorgo Chatzimarkakis, Giles Chichester, Dragoș Florin David, Pilar del Castillo Vera, Lena Ek, Adam Gierek, Norbert Glante, Umberto Guidoni, András Gyürk, Fiona Hall, David Hammerstein, Erna Hennicot-Schoepges, Ján Hudacký, Romana Jordan Cizelj, Anne Laperrouze, Eugenijus Maldeikis, Eluned Morgan, Angelika Niebler, Reino Paasilinna, Атанас Папаризов, Aldo Patriciello, Francisca Pleguezuelos Aguilar, Anni Podimata, Miloslav Ransdorf, Vladimír Remek, Herbert Reul, Teresa Riera Madurell, Paul Rübig, Andres Tarand, Patrizia Toia, Catherine Trautmann, Claude Turmes, Alejo Vidal-Quadras
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Gabriele Albertini, Alexander Alvaro, Ivo Belet, Manuel António dos Santos, Robert Goebbels, Satu Hassi, Edit Herczog, Pierre Pribetich, Bernhard Rapkay, Silvia-Adriana Țicău, Lambert van Nistelrooij
Заместник(ци) (чл. 178, пар. 2), присъствал(и) на окончателното гласуване	Emmanouil Angelakas, Nicolae Vlad Popa

РЕЗУЛТАТ ОТ ОКОНЧАТЕЛНОТО ГЛАСУВАНЕ В КОМИСИЯ

Дата на приемане	3.6.2008
Резултат от окончателното гласуване	+: 43 -: 6 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Monika Beňová, André Brie, Colm Burke, Philip Claeys, Véronique De Keyser, Hanna Foltyn-Kubicka, Georgios Georgiou, Bronisław Geremek, Maciej Marian Giertych, Ana Maria Gomes, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Maria Eleni Koppa, Helmut Kuhne, Willy Meyer Pleite, Philippe Morillon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Raimon Obiols i Germà, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Samuli Pohjamo, Raül Romeva i Rueda, Libor Rouček, Katrin Saks, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, István Szent-Iványi, Inese Vaidere, Ari Vatanen, Jan Marinus Wiersma, Luis Yañez-Barnuevo García, Zbigniew Zaleski, Josef Zieleniec
Заместник(ци), присъствал(и) на окончателното гласуване	Maria Badia i Cutchet, Giulietto Chiesa, Alexandra Dobolyi, Árpád Duka-Zólyomi, Евгени Кирилов, Jaromír Kohlíček, Miloš Koterec, Doris Pack, Rihards Pīks, Jean Spautz, Karl von Wogau